
РЕЦЕНЗІЇ

Н.М. Пархоменко,
вчений секретар Інституту держави і права
ім. В.М. Корецького НАН України,
доктор юридичних наук, професор

РЕЦЕНЗІЯ**на монографію “Конституційно-правове регулювання політики
ядерної безпеки України”***

Науково-технічний прогрес у сфері практичного використання властивостей атомного ядра більше ніж півсторіччя тому призвів до появи якісно нових суспільних відносин глобального масштабу та потреби в їх правовому регулюванні. Характер конституційних відносин, пов'язаних із безпекою використання ядерної енергії, наслідки відмови України від ядерного потенціалу не було повністю відображено в конституційних нормах. І, як наслідок, це негативно вплинуло на стан національної безпеки, зумовило порушення цілісності та суверенітету України і розвиток військового конфлікту після анексії Криму. Сьогодні, в умовах конституційних змін, що відбуваються в Україні, комплексне забезпечення національної безпеки, пошук механізмів відновлення територіальної цілісності України закономірно стали пріоритетним напрямом розвитку науки конституційного права.

Загалом у вітчизняній науці конституційного права такі питання на рівні окремого монографічного дослідження не аналізувалися, у наявних наукових працях розглядалися фрагментарно, переважно в еколого-правових аспектах безпеки використання ядерної енергії в мирних цілях та стосовно участі України у створенні міжнародного режиму нерозповсюдження ядерної зброї. Питання правового регулювання переходу до без'ядерного статусу в умовах конституційних змін та пошуку шляхів вирішення проблеми забезпечення ядерної безпеки як гарантії державного суверенітету України фактично не стали предметом досліджень вченими науки конституційного права.

Таким чином, вивчення проблем безпеки використання ядерної енергії в Україні з позиції науки конституційного права обумовлює новизну та актуальність рецензованої наукової роботи. Структурна побудова монографії є логічною та доцільною, що свідчить про виважений підхід автора до розкриття теми.

Зазначене дослідження базується на комплексному, системному підході, характеризується відповідним рівнем наукових узагальнень, що значною мірою обумовлено й характером дослідницької бази. Комплексний підхід до розгляду проблем конституційного забезпечення ядерної безпеки України наповнює дослідження багатьма елементами наукової новизни.

Цінність монографії полягає у тому, що її результатом стало вироблення низки пропозицій щодо вдосконалення та доповнення положень Конституції України.

Науково-теоретичне підґрунтя для підготовки монографії склали наукові праці фахівців у галузі філософії, загальної теорії держави і права, конституційного права, екологічного та ядерного права, інших галузевих правових наук, в тому числі зарубіжних дослідників. Автор звертався також до законодавства деяких

---

* Монографія підготовлена провідним науковим співробітником Інституту законодавства Верховної Ради України, кандидатом юридичних наук, старшим науковим співробітником Коцюбою Русланою Олександрівною

зарубіжних держав, досвід яких щодо конституційного закріплення положень про без'ядерний статус та засад функціонування ядерної енергетики може бути використано в Україні.

Необхідно відмітити, що рецензована робота виконана на високому професійному рівні. Окрім суто теоретичного доробку монографія також містить цілий ряд практичних пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства у сфері конституційного закріплення засад ядерної безпеки. Також на основі проведеного дослідження автор здійснив спробу узагальнити унікальний досвід України з конституційного регулювання питань ядерної безпеки, запропонувати ініціювання підписання всеосяжного міжнародно-правового договору про гарантії без'ядерного статусу України та її території і зони Чорного моря.

Слід зазначити, що вивчена автором об'єктивна картина сучасного стану забезпечення гарантій національної безпеки України дозволила підготувати оригінальну й цікаву роботу, зміст якої свідчить про знання автором проблем у відповідній сфері, вміння аналізувати нормативні акти та літературу, робити науково виважені висновки й пропозиції.

У цілому відзначимо, що рецензовану роботу виконано на високому фаховому рівні, що засвідчує професійну зрілість автора. Монографія Коцюби Р.О. є актуальним комплексним міждисциплінарним дослідженням із сучасного конституційного права, ядерного права та галузей права еколого-правового спрямування. Цінність цього дослідження для суспільства полягає у підвищенні рівня обізнаності громадян з проблемами ядерної безпеки, а також глибини усвідомлення важливості цієї проблеми, що відображає суспільний вимір наукової роботи. Монографія розрахована на народних депутатів України усіх рівнів, правників та держслужбовців відповідних міністерств і відомств, студентів, курсантів, слухачів навчальних закладів юридичного профілю, викладачів, ад'юнктів, аспірантів. Вона буде корисною і цікавою для тих, хто цікавиться проблематикою ядерної безпеки.

Отримано 15.02.2017